

INFORMACIJE ZA GRAĐANE: TRANSPARENTNOM I OTVORENOM JAVNOM UPRAVOM PREMA BOLJEM UPRAVLJANJU I POVJERENJU GRAĐANA

Doc.dr.sc. Anamarija Musa

Savjetovanje Instituta za javnu upravu

Građani, javna uprava i lokalna samouprava: jesu li mogući
povjerenje, suradnja i potpora?

16. veljače 2017., HOK, Zagreb

TRANSPARENTNOST I OTVORENOST

- ◉ Uprava treba pružati informacije građanima (aktivno ili reaktivno) te im omogućiti da daju svoja mišljenja i sudjeluju u odlučivanju
- ◉ Načela suvremenog upravljanja - vrijednost po sebi - Konvencija VE, Povelja temeljnih prava EU, Ugovor o EU, Protokol uz Povelju VE o lokalnoj samoupravi, ustavi, zakoni o pravu na pristup informacijama)

OTVORENOST I TRANSPARENTNOST

Vrsta pristupa	smjer	instrument	posljedica
Otvorenost	Građani utječu na rad uprave davanjem mišljenja, informacija i drugog inputa C2G	Konzultacije/savjetovanja , saslušanja, dijalozi, diskusije (politička tijela, proces oblikovanja javnih politika / donošenja propisa)	Participacija, responsivnost, Reakcija uprave
Transparentnost	Uprava pruža informacije građanima (output) G2C	a) Komunikacijske strategije, website, brošure, PR, javnost sastanaka, javnost dokumenata, javna događanja, izvještaji ; otvoreni podaci b) Pristup informacijama na zahtjev građana (ZPPI)	Informirani građani Zaštita prava i interesa te ispunjavanje obaveza kontrola vlasti

Pravo korisnika na traženje i dobivanje informacije (uz iznimku ograničenja)

Dužnost proaktivne objave informacija / pružanje informacija na zahtjev
Pravodobno +točno + potpuno

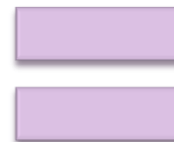

PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Otvaranje
mogućnosti
davanja
mišljenja i
primjedbi u
postupku
donošenja
propisa

Razmatranje
i
odgovaranje
na mišljenja
i primjedbe
(responsivno
st)

Savjetovanje
s javnošću

ULOGA TRANSPARENTNOSTI I OTVORENOSTI U IZGRADNJI BOLJEG UPRAVLJANJA

- ◉ Načela dobrog upravljanja
- ◉ Promiče druga načela dobrog upravljanja (instrumentalna vrijednosti): odgovornost, zakonitost i vladavina prava, učinkovitost
 - Omogućuje ostvarivanje javnog i individualnog interesa, donosi korist gospodarstvu, vlasti i društvu, doprinosi učinkovitosti i djelotvornosti,
 - Omogućava odgovornost vlasti , smanjuje korupciju, povećava integritet i etičnost
 - Disperzira moć i smanjuje nejednakost, omogućuje uključivanje i podijeljenu odgovornost, povećava legitimnost, potiče povjerenje i kredibilitet

ULOGA TRANSPARENTNOSTI I OTVORENOSTI U IZGRADNJI POVJERENJA GRAĐANA

- ◉ Suprotno očekivanjima, povjerenje građana u institucije je relativno nisko, a imidž uprave generalno loš
 - Eurobarometar: 27% Europljana vjeruje nacionalnim vladama, 68% ne vjeruje
 - ERCAS: 2008-2013 - pad povjerenja u institucije, 8% pad povjerenja u vladu - 29% u prosjeku, u Hrvatskoj 19%, najviše građana smatra da su neke skupine povlaštene (52% obr., 62% zdravstv.); 28% smatra da se pitanje korupcije ne rješava
- ◉ POVJERENJE - pozitivno očekivanje da će se drugi ponašati na određeni način u situaciji rizika
- ◉ Evaluacija (iskustvo, ponašanje) + afekt
- ◉ *KOMPETENCIJA + DOBRA NAMJERA + ČESTITOST + VJERODOSTOJNOST + PRAVIČNOST*
- ◉ Percepcija i halo-efekt
- ◉ Posebno važni faktori: nesigurnost (tranzicija, reforma), korupcija, niska razina profesionalizma

MOGU LI TRANSPARENTNOSTI I OTVORENOSTI U IZGRADNJI POVJERENJA GRAĐANA?

Bez transparentnosti nema povjerenja - nužna za percepciju povjerenja - uvjerenje u sposobnost, čestitost, vjerodostojnost, itd.

- ◉ U zemljama u tranziciji koje grade demokratske institucije povećana transparentnost neminovno dovodi do pada povjerenja - otkrivanje nezakonitosti, demistifikacija
- ◉ Pseudotransparentnost - jača nepovjerenje - važnost aktivnog komuniciranja s javnošću te posredničkih institucija (medija, stručnjaka, akademske zajednice, PR)
- ◉ Rješenje? Nastaviti s transparentnošću i otvaranjem prema građanima uz isticanje dobre prakse

Zahvaljujem na pažnji!

Anamarija Musa

Pravni fakultet u Zagrebu / Faculty of Law Zagreb

amusa@pravo.hr

Povjerenik za informiranje / Information Commissioner

povjerenica@pristupinfo.hr

www.pristupinfo.hr